

SLOVENSKI NAROD.

haja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Kaj je resnica?

S slovenske Štajerske, 16. marca.

»Slovenski Gospodar« je toli nesramen, da zvrta krivdo zaradi imenovanja nemških sodnikov v Šoštanj in Konjice na slovenske sodne uradnike, češ, da si ti nočejo pomoči iskati pri poslancih »Kmečke zveze«. Gotovo si bode tako beračenje vsak količ kaj značajan uradnik dobro in strokrat premislil. Saj je vendar znano, kako sodi dr. Šustersič, komandant naših štajerskih zvezarjev o vseh uradnikih, kako neotesano in arogantno se je obnašal, ako se je kateri uradnik obrnil od njega s kako prošnjo! Ali je pričakovati, da bi se dr. Korošec in Benkovič drugače, vsaj vljudno obnašala?

Sicer pa je dolžnost poslancev, da se brigajo brez prošnje, brez nagovarjanja za vse uradnike vseh vrst na Slovenskem, kakor to delajo nemški poslanci, da se o vsem iz lastnega nagiba in interesa informirajo. Kaj pa se pri nas pripoveduje o zadnjih imenovanjih. Dr. Korošec sam je pripovedoval, da mu vakance za okrajne sodnike v Šoštanju in Konjicah niti znane niso bile! Mož je poleg poslanca tudi častnikar, eden glavnih sodelavcev pri »Slovenskem Gospodarju«. Imel je tedaj dovolj prilike, da je izvedel za te vakance, da pa kot poslanec za nje ni hotel vedeti.

Zvezarska strast in hudobnost mu nista pustili, da bi se bil za to važno stvar brigal in zavzel! Saj je bil za mesto sodnikovo v Šoštanju vendar prošnik Slovenec! Toda — par nobile fratrum Korošec-Benkovič — danes noče o tem ničesar vedeti! Danes dela dr. Korošec in Benkovič neizmerno veselje, da morejo pobožni ljudje v Šoštanju in v okolici neumnim babam pripovedovati, da je prišel Nemec za sodnika v Šoštanj za kaznen, ker je tam liberalce izvoljen za državnega poslanca! Kaj bi neki ti pobožni lažniki odgovorili, če bi se jim povedalo, da je državni poslanec za sodni okraj Konjice vendar Pišek, eden generalov »Kmečke zveze«, da pa je prišel v Konjice za okraj sodnika Nemec dr. Doležal istodobno, ko je prišel dr. Stepichnegg v Šoštanj. Dr. Korošec in dr. Benkovič tu nista hotela v prid Slovincem in slovenskim uradnikom posredovati, Pišek in Roškar pa zato nista sploh sposobna. To je resnica, vse drugo je laž!

Tako so pomagali ti štirje poslanci »Kmečke zveze« razširiti Šustersičev »fremdes Gebiet« na sodne okraje Konjice in Šoštanj in slovenskim sinovom se je odvzel s tem velik delokrog! Ker jih med Nemce ne dajo službovat, na Slovenskem pa vsled krivde teh slovenskih poslancev ne bode več mesta za nje, jim ne preostane nič drugega, nego državno službo zapustiti!

Ali ni to izdajstvo, politika izdajalec?

Donavsko-adrijska železnica.

(Pismo uredništvu.)

Belgrad, 14. marca.

Več hrvaških listov je ponatisnilo brez kakšnega komentarja predavanje profesorja in inženirja gosp. V. Hlavinke o železniških projektih na Balkanu. Ker je v predavanju g. Hlavinke več netočnosti glede projekta donavsko-adrijske železnice, dovoliti mi, da to popravim na podlagi podatkov in mišljenja enega izmed srbskih politikov, čigar mnenje je zato važno in merodajno, ker je on največ delal in bil vprav provzročitelj ideje o donavsko-adrijski železnici. Evo podatkov in mišljenje tega srbskega politika:

Ne veljajo vesti nekih inozemskih listov, da pojde donavsko-adrijska železnica skozi težek in nerodoviten teren, da bo zelo draga in da se ne bo rentirala. Fakti bodo dokazala nasprotno in treba ovreči netočnosti in tendenciozne ocene o donavsko-adrijski železnici.

Donavsko - adrijska železnica se deli v dva dela, srbski in turški, ki sta po dolžini skoro enaka. Prvi del, ki gre po teritoriji kraljevine Srbije, bo dolg 279 km; drugi del, ki pojde po ozemlju turškega cesarstva po severo zapadnih delih kosovskega in skadarskega vilajeta, bo pa meril 260 km.

Prvi del te železnice gre iz srbskega pristanišča Prahovo na spodnji Donavi. Na drugi strani Donave leži tu na rumunskem ozem. mesteca Gruja. Pri Prahovem se bodo z mostom preko Donave zvezale rumunske železnice z donavsko-adrijsko železnico, ki pojde od Donave po vsem teritoriji Srbije — preko Negotina, po dolini reke Timoka na Zaječar — Knjaževac, na Derven, a od tam po 600 metrov dolgem predoru v rodovitno dolino nišavsko, nakar teče proti Nišu.

Od Niša pojde skupno po 17 km dolgi že obstoječi železniški progi Niš-Vranja ter se bo od te stare proge odcepila pri selu Dovencu in šla dalje po topliški rodovitni dolini preko Prokuplja in Kuršumlije na Urdare (Prepolac) ob srbsko-turški meji. Izpod planine Urdara pojde s srbskega ozemlja na Turško po predoru, ki ne more biti daljši od 100 metrov.

S tem se začne drugi del donavsko-adrijske železnice, ki pojde najprej po rodovitni dolini reke Laba do Prištine, od tam pa po zelo rodovitni ravnini sitniške doline do Lipljana (Kosovo polje), kjer preseka železniško progo Mitrovica-Skopje, nato pa gre preko Štimlje in Trepetnice v Prizren. Od Prizrena pojde adrijska železnica ob Belem Drinu do rečice Kumulske, po njeni dolini do gore Zafa Kumul. Tu gre skozi predor, dolg 3 1/2 km, do Končara, od tukaj pa se spušča po dolini Fani-Fogel do izliva Fani Maš pri Nerfuši, a od tam na Plano ter preko mesteca Leša in se končuje v zalivu San Giovanni di Medua.

Srbski del donavsko-adrijske železnice od Donave preko Negotina do Zaječarja se že gradi, a od Zaječarja do Knjaževca se prične tudi še to pomlad graditi. S tem da se v daljavi 130 km od Donave do Knjaževca že gradi proga, bo treba na srbskem ozemlju zgraditi samo še 132 km (ti kilometri bodo stali vsega skupaj še 28 milijonov dinarjev) in potem je srbski del donavsko-adrijske železnice končan. Vsa železniška proga na srbskem ozemlju bo znašala 279 kilometrov (skupaj z onimi 17 km, ki so že gotovi na progi Niš-Vranja), a stala bo po proračunu največ 38 milijonov dinarjev (skupno z onim delom, ki se že gradi in za katerega je že kapital tukaj).

Po turškem ozemlju bo znašala proga 260 km, a ta gradnja bo stala po proračunu 41,610.000 dinarjev. Evo detajlirani proračun:

1. od srbske meje (Urdare) po labjski dolini do Prištine je 38 km, vsak kilometer po 130.000 dinarjev, kar izda 4,940.000 dinarjev;
2. od Prištine do Lipljana je 20 kilometrov, vsak po 120.000 dinarjev, skupaj 2,400.000 dinarjev;
3. od Lipljana do Prizrena je 57 km, vsak km po 160.000 dinarjev, znaša 9,120.000 dinarjev;
4. od Prizrena do Nerfuše je 105 km, vsak kilometer po 190.000 dinarjev, znaša 19,950.000 dinarjev;
5. od Nerfuše do San Giovanni di Medua je 40 km, vsak km po 130.000 dinarjev, znaša 5,200.000 dinarjev.

Vsega skupaj torej 41,610.000 dinarjev.

Če se tej vsoti doda potrebna vsota za graditev ostale železniške proge skozi Srbijo, potem je jasno, da se z vsoto 70 milijonov dinarjev more zgraditi cela donavsko-adrijska železnica. Za prometni material na tej železnici, katere skupna dolžina bo znašala 539 km, bo treba še 10 milijonov dinarjev ali vsega skupaj 80 milijonov dinarjev, da se železnica zgradi in preda prometu.

Gornji detajlirani proračun dokazuje, da za donavsko-adrijsko železnico ni potreben velik kapital, ki se ne bi mogel najti, kakor so trdili neki zunanji (nemški) listi ali iz neinformiranosti ali pa v namenu, da bi preplašili zunanje finančnike, da bi se ne spuščali v gradnjo te železnice. Srbija lahko sama spravi skupaj vsoto 80 milijonov dinarjev za gradnjo donavsko-adrijske železnice, a če se vzame, da hoče tudi Turčija dati neki del garancije, potem je gotovo, da se bo potreben kapital lahko dobil.

Rentabiliteta donavsko-adrijske železnice je osigurana ter se bo čimdalje bolj povzdigala, ker bo ta železnica šla po obljubljenih in rodovitnih pokrajinah tako Srbije kakor Turčije. Kraji od Donave do Niša so rodovitni in gosto naseljeni (oddaljenost med vasmi ne znaša nikjer več kot 10 km). Timoška in Topliška dolina sta znani kot rodovitni in zelo obraščeni, a kar je še važnejše: bogati sta premoaga in drugih rud.

Tudi turške pokrajine, skozi katere bo šla projektovana železnica, so obljubene in rodovite. Labjska dolina slovi po svoji rodovitni zemlji, a Kosovska dolina je žitnica evropske Turške. Ta dolina more prehranjevati z izbornim žitom trikrat večje naselbine. Razen tega segajo do železnice rudarske pokrajine Kopavnik, Novo Brdo itd. Železnica bo šla skozi rodovitno in dobro naseljeno pokrajino Metohijo, dalje skozi vinorodno Podrimlje skozi rodovitno dolino Fani-Fogel, najbolj obljubeno krajino plemena Miriditov, potem pa se zavije v adrijsko primorje v Leš in San Giovanni di Medua, a od tam v črnogorski Bar.

Ni tedaj res, da bo šla železnica od Prizrena po ozkih neobljudenih in divjih soteskah Zrima, temuč prestopi po dolgem predoru iz rodovite Metohije v rodovitno dolino Fano ali Fando, ki je naseljena in obdelana.

Na kratko: brezdvomno je dokazano, da bo donavsko - adrijska železnica šla po rodovitnih in nase-

ljenih dolinah in le po takih planinskih krajih, ki so bogati vsakovrstne rude.

Da ponovimo na kratko:

1. Donavsko-adrijska železnica bo dolga 539 km. Od te dolžine se že 130 km gradi (Prahovo-Zaječar-Knjaževac, a 17 km je že izgotovljenih na progi Niš-Vranja. Na novo je treba graditi še 392 km, in sicer na srbskih tleh 132, na turških pa 260 kilometrov.

2. Glasom proračunov, ki so jih inženirji izdelali na podlagi generalnih načrtov, veljal bi srbski del železnice še 28 milijonov dinarjev, turški del pa 41,610.000 dinarjev. Razun tega bo še treba 10—12 milijonov za prometni material, tedaj vsega skupaj okrog 81 milijonov dinarjev kapitala.

3. Donavsko-adrijska železnica bo šla po najrodovitnejših dolinah, ki so dobro obljubene in polne premoaga in raznih rud.

Iz tega se vidi jasno, da so imenovane trditve nekaterih zunanjih in hrvaških listov, kakor tudi izvestna mesta predavanja g. Hlavinke o donavsko-adrijski železnici, netočna in neopravičena, toda te trditve vendar ne bodo na škodo brezdvomne rentabilitete donavsko-adrijske železnice, ki ima, kakor smo videli, vse pogoje za napredek.

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 16. marca. Danes se je nadaljevala razprava o proračunu ministrstva notranjih del. Poslanec Klofač je kritikoval politično upravo, očital vladi, da se pri vsaki stvari podvrže diktatu Nemcev, kakor je pokazalo imenovanje moravskega namestnika in šlezjskega deželnega predsednika. Govornik je končno predlagal resolucijo, v kateri se poziva vlada, naj javno izpove, kako daleč so prišle priprave za starostno in invaliditetno zavarovanje, in na katere sloje se bo to zavarovanje raztegalo. — Posl. Nemec (češki socialni demokrat) je povdarjal, da bo politične razmere mogoče ozdraviti šele tedaj, kadar se izvede reforma v upravi. — Posl. Malik je zahteval, naj bi vlada svojo naklonjenost napram Dalmaciji, katere dežela nam ni pravzaprav nič mar, ker pripada ogrski kroni, rajši izklozovala drugim kronovinam. Govornik je opozarjal ministra na bedo, ki vlada že več let v Halozah, a pri graškem namestništvu zavlačujejo reševanje aktov mesece in celo leta. Nadalje je govornik polemiziral s po-

LISTEK.

Ljudska galerija.

Poroča Anton Lajovic.

(Konec.)

Ker računamo kot na največji del onih, ki bodo redno posejali naše razstave, na vse dijaštvo, zlasti na žensko, hoteli smo s temi predstavami tudi pripomoči do neke slovenske umetniške frazeologije in jo udomaćiti. Saj je dosti znano, da zlasti naše dame dajejo svojemu eventualnemu vshičenju pred kako sliko izraza samo z nemškimi vzkliki. Slovenski inteligent pa, zlasti pa oni starejši letnikov pa je tem stvarjem tako tuj, da za te reči sploh nima nobenih besed in če ga neprijetna narodna dolžnost privede pred umetnine, se jih v zadregi odkriža s kakim banalno zlobnim dovptomom.

Vprašanje frazeologije je videti sicer na prvi pogled malenkostno, vendar ni tako majhne važnosti:

Gotovo je, da je ena prvih premis za uživanje umetnin ono duševno razpoloženje, ki bi je imenovali odprtost duše. Ta je nemogoča brez duševnega ravnovesja in duševne mirnosti. Kakor pa stopim pred kako umetnino, ki napravi v meni tako

nedoločne vtiske, da si ne morem več položiti računa o tem, kake duševni procesi se gode po meni, nastane v meni nek nemir, ki razdere možnost brezodnega sprejemanja. Ob takih prilikah je neprecenljive važnosti beseda, ki na vtisk umetnine avtomatično skoči v spomin kot nekaka omejevalna etiketa onega mogočnega zlo meglenega in kompliciranega občutja, ona daje namreč sprejemalen neko notranjo oporo in ga varuje onega za uživanje umetnin tako usodopolnega nemira. Hočemo torej s tako frazeologijo ustvariti v publikii večjo samozavest umetninam nasproti in večjo samostalnost. Potem se publika v razstavi pred umetnino ne bo več sramovala svojega vtiska in strahu pred očitkom neumnosti in ne bo previdno in šepetajoč izražala svojih vtiskov, dobljenih od umetnin, potem pa na varnem, reagujoča na oni terorizem pred blamažo, tako neopravičeno zabavljala.

Hočemo, da postane razmerje med publiko in umetnostjo gorkejšje in odkritosrčnejše, da se že enkrat podere oni teroristični pritisk mode in lastnega nezaupanja, ki je zapušal toliko reaktivnega sovraštva.

K samostalnosti, ki je za to potrebna, in obenem skromnosti ne bo malo pripomogla večja množina besed, s katerimi morem govoriti o svojem umetniškem užitku.

»Ljudska galerija« ima dosedaj deloma v svoji lasti, deloma v uporabo ji posojenih reprodukcij vsega skupaj 1100—1200. Izmed teh jih je odbral g. Rih. Jakopič do 700 kot tako dobrih, da si jih vsak s pridom ogleda.

Izdaje, s katerimi razpolagamo, so sledeče: Album modernih Poljakov, ki ga je izdalo umetniško društvo »Sztuka«, »Stara Praha« od Janse, vsi letniki »Meister der Farbe«, obe izdaji »Gallerien Europas«, Bengovi »Alte Meister«, cela izdaja Kunstwartovih reprodukcij in najboljše izmed reprodukcij najmodernejših umetnikov, ki jih je posamezne izdalo založništvo monakovske »Jugend«.

Ljubo bi nam bilo, če bi imeli tej pretežni večini nemških izdaj za protivež dovolj reprodukcij slovenskih umetnin. Imamo jih pa le malo. Temu vzrok je to, da ni zlepa kje industrija umetninskih reprodukcij tako razvita kakor na Nemškem, kjer se vsak dan pojavljajo nove izdaje, tekmujejo med seboj glede dobrote in enenosti; reprodukcije slovenskih mojstrov so neprimerno dražje, (zlasti ker imajo le omejen krog dežel, kjer bi se mogle razpečavati) in denarna sredstva naše »Galerije« so zelo skromna. Upamo pa, da se galerija tudi v oziru slovenskih reprodukcij še izpopolni.

V prvi razstavi prinašamo med drugim sledeče reprodukcije:

Portretno študijo in »Caritas« Stanislava Wyspianskega, pred kratkim umrlega genialnega poljskega dramatika in slikarja, čigar slike so med prvimi v razstavi, ki jo je v zadnjih mesecih pripravilo poljsko umetniško društvo »Sztuka« v »Hagenbundu« na Dunaju, dalje dvojice slik najodličnejših dveh mojstrov angleške umetnosti v 18. st., in sicer Reynolds (gracija) in Gainsborough (ga Siddons). V Berlinu so pred kratkim napravili razstavo starejše angleške umetnosti in tu sta vzbudila najsplošnejše občudovanje ravno naša dva mojstra kot prvaka svojedobne umetnosti, odklikujoča se po svoji klasični umirjenosti in harmoničnosti.

Prinašamo Milletjevega »Moža s kopačo« in Meunierjevo »Črno krajino«, deli, ki nam kažeta dva moderna umetnika v vsej njihovi tako značilni preprosti in monumentalni umetnosti, dalje: Segantinijevo »Materinska sreča«, Pasternakovega Tolstega, Vrubljevo »Princezinjo Laboda«, Danca Hammershøija »Tihe ure«, Hans Thomove Pomlad, Holbeina, Tiziana, Rembrandta, Velasqueza, Fransa Halsu in druge.

Med tem ko v prvi razstavi prevladuje figuratika, uživali smo pri drugi tudi pokrajino zlasti moderno

in razstavimo tedaj poleg drugih: slavnega francoskega impresionista Edvarda Manetja, modernega Poljaka Ruzsyzsa, Norvežana Fjalstada, Monakovca Uhdeja itd.

Ljubezen Končanove Klare.

(Dalje.)

XIX.

Marki d' Aureville je sedel razmeroma zgodaj zjutraj v svoji sobi in se je ukvarjal s pisanjem dolgega in važnega pisma. Okna so bila odprta. Jutranje sonce je pošiljalo svoje tople žarke v prostorno sobo in marki je s slastjo sopol sveži pomladanski zrak. »Ko bi le ne bilo tega preklicanega pisanja,« je vzdihoval nepotprežljivi marki in zopet odložil gosje pero. »Kako lepo bi bilo šetati zdaj med polji in pozneje, ko bo sonce topleje, po gozdih.«

Nevoljno se je pripravil, da bi nadaljeval s pisanjem, ko je nekdo potrkal na vrata, močno, resolutno, kakor potrka gospodar pri svojem služabniku.

Marki se je zganil. Ni bil vajen, da kdo na tak način trka na njegova vrata.

»Notri,« je velel, kratko, kakor bi ga bilo brutalno trkanje razdražilo, in obenem se je obrnil na svojem

slancem dr. Plojem ter izrekel drzno trditev, da imajo Slovenci na Spodnjem Stajerskem v namestniku svojega gorečega zagovornika, ki ne dopusti, da bi bil na Spodnjem Stajerskem nastavljen uradnik, ki bi ne bil več slovensčine. — Poslanec dr. Ellenbogen se je baval z izseljevanjem, pritoževal se nad pomanjkljivim varstvom za izseljence v inozemstvu, posebno na Nemškem. Pozival je ministra, naj ukrene potrebno, da bodo delavci varni pred gospodarskim terorizmom in političnimi izgoni. — Posl. Walcher je ostro prijel koroškega deželnega predsednika in okrajne glavarje, češ, da nimajo poslušati za prebivalstvo.

Afera Wahrmund

Inomost, 16. marca. Včeraj so klerikalci iz mesta in okolice priredili velik protestni shod zaradi Wahrmundove brošure. V navzočnosti vladnega zastopnika so govorniki pozivali, naj si tirolsko prebivalstvo samo poišče svoje pravo, ako ne bo vlada nastopila. Sprejela se je resolucija, v kateri se izreka vladi nezaupnica. — Obenem so zborovali tudi katoliški dijaki, ki so zahtevali, naj se Wahrmundova predavanja sistirajo, sicer groze z demonstracijo.

Dunaj, 16. marca. V parlamentarnih krogih so prepričani, da hočejo krščanski socialisti izrabiti Wahrmundovo afero le v to, da si izsilijo tretjo ministrsko stolico, znabiti celo naučno ministrstvo. Krščanski socialisti hočejo vlado prisiliti, da zapusti srednjo (?) pot ter se izreče za klerikalno politiko. Poslanec Chiari je vsled tega izjavil, da je ostro obsojati vsak poskus, da bi se hotele politične stranke konstruirati po tem, kako stališče zavzemajo napram posameznim dogmam. Moderno preiskovanje na naravoznanskem in tehničnem polju ne bo obstalo pred nobeno dogmo.

Madžarski načrti.

Budimpešta, 16. marca. Včeraj se je proslavljala po celi deželi 60letnica pričetka revolucije. Pri tej priliki so imeli prvi politiki in ministri govore. Predsednik ogrske delegacije Barabas je povedal v Körösu, da je bil na Dunaju, ki je Madžarom sovražni kraj. V tem kratkem času pa je pogledal nasprotniku v karte ter spoznal, kaj morajo v bodoče ukreniti Madžari v svoj blagor. — V Maku je govoril predsednik poslanske zbornice Justh, ki je izjavil, da smatra vlada revizijo poslovnika za zaupno zadevo ter bo takoj izvajala posledice, ako bi se revizija poslovnika odklonila. — Minister Kossuth je govoril v Čzegledu. Rekel je, da je z letom 1917. Ogrski zagotovljeno samostojno carinstvo. Tudi glede samostojne banke je upanje, da se doseže, ako bo imela neodvisna stranka večino v parlamentu. Sprememba poslovnika je brezpogojno potrebna, ker se ne sme dati iz rok meča, s katerim smo premagali sovražnika.

Po razpustu hrvaškega sabora.

Zagreb, 16. marca. Uradni list je prinesel daljše utemeljevanje zaradi razpusta sabora. Seveda je utemeljevanje hinavsko zavito ter pravi, da se je sabor moral razpustiti zaradi postopanja starostnega predsednika. Podban je v imenu vlade pisal starostnemu predsedniku, da želi vlada prirediti s posredovanjem, toda dr. Barčić ni reagiral. Nato je podban prosil predsednika, naj ga sprejme, toda dr. Barčić je izjavil,

stolu, da bi videl ranega obiskovalca čim prestopi prag.

Med vratni se je prikazal Hrast. Držal se je pokonci in markiju se je zdelo, kakor bi bil čez noč zrasel, in trdo je stopil v sobo ter pozdravil samo s komaj vidnim nagnenjem svoje kuštrave glave.

»Vi ste, Hrast? Kaj mi hočete tako zgodaj?« je vprašal marki in se ošabno naslonil na svoj stol. »Klical vas nisem.«

»Govoriti moram z vami,« je osorno dejal Hrast in stopil bližje.

Marki in Hrast sta si pogledala v oči in marki je zdaj vedel, da ne stoji pred njim njegov gozdar Anton Hrast, marveč Klaričen soproj. Spričo tega spoznanja, je markija, ki je sicer Hrasta preziral z aristokratsko domišljavostjo, vendar malo zazeblu.

Nekaj mora vedeti, si je marki dejal na tihem, trudeč se, da bi ohranil tisto mrzlo ravnodušnost, s katero je občeval z navadnimi ljudmi. Samo ker nekaj ve, se upa tako nastopiti, je bila druga misel, ki je prešinila markija.

A kdo naj bi bil Hrasta kaj povedal? Ali je mar Klarica svojemu možu kaj priznala? Saj je vendar obljubila, da ostane na gradu in da torej ničesar ne razkrije svojemu možu.

Ker marki ni vedel, ne kdo je Hrasta razkril njegovo in Klaričino

da mora vprašati večino za mnenje. Ako podbanu ne odgovori, je to znamenja, da on in saborska večina nočeta imeti z vlado ničesar opraviti. Pri tem je tudi ostalo.

Veliko razburjenje je zbudilo, da je ban Rauch uradno pozval svetnike sodišča sedmoroce pl. Halperja, dr. Čučkovića in Weberja, naj vložijo prošnje za upokojitve. To se je zgodilo vsled njihovega političnega prepričanja.

Iz srbske skupščine.

Belgrad, 16. marca. Pri razpravi o proračunu ministrstva zunanjih del je izjavil ministrski predsednik dr. Pašić, da srbska politika zasleduje načelo: **Balkan balkanskim deželam.** Glede znanega govora barona Aehrenthala o orijentiskih železnica, kateri govor se je tolmačil tako, kakor da Avstrija zasleduje na Balkanu agresivno politiko, je dobila srbska vlada zagotovilo, da ima Avstro-Ogrska pred očmi le gospodarske cilje ter bo podpirala tudi druge železnične načrte. Srbska vlada je nato zaprosila pri turški vladi za koncesijo za zgradbo železnice Donava-Adrija, in srbska vlada upa, da bo Turčija dovolila zgradbo, ker je razmerje med obema državama dobro. Tudi razmerje z Bolgarijo in Črno goro je dobro in korektno, četudi ne takšno, kakor bi bilo želeli. Pač pa je razmerje z Rumunijo prijateljsko ter je rumunska vlada obljubila podpirati srbski železnični projekt.

Upravne reforme na Rumunskem.

Bukarešta, 16. marca. Senat je sprejel z veliko večino zakon o reformi uprave, da se zagotovita v kmečkih občinah mir in napredek. Dosledaj so bili kmečki župani obenem zastopniki osrednje oblasti, a vznaprej izgube to svojstvo. Zastopstvo državnih interesov prevzamejo posebni upravitelji in občinski notarji.

Kmečki nemiri na Ruskem.

Petrograd, 16. marca. V Voronežu je napadla revolucijska kmečka zveza policijsko poslopje. Nastala je pravcata bitka, v kateri je bilo devet kmetov ustrelenih in mnogo ranjenih. Napad je baje signal za splošno kmečko puntanje.

Strahovlada na otoku Haiti.

London, 16. marca. Na otoku Haiti vlada že dalje časa punt ter je minister notranjih del vsled tega uvedel pravo strahovlado. V noči na preteklo nedeljo so v Port au Prince mnogo uglednih meščanov potegnili iz postelj ter jih na ulicah postrelili. Poveljniki posadke je poslal konzulat ultimatum, naj begune izroče, ker bi sicer začel streljati na konzulate. Položaj za diplomatske zastopnike je zelo kritičen. Francoske in angleške vojne ladje hite s polno paro v Port au Prince. Baje se je odpravila velika zarota proti vladi, ki ima svoj izvir v inozemskih konzulatih. — Potrjuje se vest, da je vlada dala danes ustreliti 27 oseb.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 17. marca.

— **Kranjski deželni zbor.** Vojna vladno - klerikalno - nemškutarske koalicije zoper narodno - napredno stranko se je ponesrečila. V veliki bitki dne 28. febr. je bila ta koalicija poražena na celi črti, vzlic vsem njenim velikanskim naporom, vzlic strahovitemu terorizmu in vzlic nemernemu vodstvu. — **Naši naročniki v Domžalah** se pritožujejo, da ne dobivajo redno našega lista. Neki naš naročnik ni dobil zapored 5 števil. Ker se list pri nas redno odpošilja in se pri razpošiljanju najstrožje pazi na red, je izključeno, da bi se pri razpošiljanju lista godile kake nerednosti. Zato morda ni neopravičeno, ako se naši naročniki pritožujejo proti poštnemu uradu v Domžalah, da ne skrbi za redno dostavljanje lista. Opozarjamo poštni urad na te pritožbe in zahtevamo, da se ukrene vse, da bo list redno dohajal v roke naročnikov.

— **Govorite, gospod Hrast,**« je rekel z nekoliko ironičnim poudarkom besede gospod. »Tudi sedete lahko,« je dostavil, videč, da je njegov manever napravil nekaj vtiska na Hrasta.

Ta je bil res nekoliko v zadregi. Če bi bil marki govoril osorno, bi bil Hrast laglje tako nastopil, kakor je nameraval.

Zahvalil se je za ponudeni sedež, a vsedel se ni.

»Prišel sem prosit nekih pojasnil,« je rekel kolikor mogoče mirno. »Od mene — hočete pojasnil?« je porogljivo dejal marki. »Res ne vem o kaki stvari bi vam mogel jaz dati pojasnil.«

»Da, od vas, gospod marki, prosim pojasnil,« je ponovil Hrast in njegova roka se je oklenila stola. »Dovolite, da vam stvar razložim.«

»A prosim, opravite na kratko,« je pripomnil marki z vso svojo ošabnostjo, »nimam dosti časa.«

V Hrastu je zavrela kri, a premagal se je. Čutil je dobro, kako razširjal marki mejo, ki ga loči od uslužbenca, in Hrast bi bil rad preskočil to mejo, toda ni mu prišlo na misel, kako bi to storil. Občeval je z marki-

čevnim volilnim nasiljem in sleparijam. Menda so premaganci spoznali, da je zaman vsako upanje, potlačiti narodno - napredno stranko pod klerikalno - nemškutarski podplat, in zato je vlada začela posredovati za kompromis. Kak uspeh bodo imela ta posredovanja, je seveda docela nemogoče prorokovati. Kompromisi so vedno mogoči, če je podlaga zdrava in pravična, sicer pa se vedno ponesrečijo.

— **Za slovenske sodnike** potegnili so se slovenski kmetje na zadnjem »Stajerčevem« shodu v Mezinju. »Stajerčev« nemškutarski hoteli so namreč izreči zaupnico bivšemu okrajnemu sodniku Nemcu Wagnerju v Smarju pri Jelšah. To se sicer ni zgodilo, pač pa se je sprejela z ogromno večino sledeča resolucija: **Mi davek plačujemo in vse druge stano ve vzdržujemo kmetje zahtevamo od naših sodnikov, da z nami v domačem jeziku prijazno postopajo.** To je v veljavna izjava naših slovenskih kmetov. Dočim nemški listi in z njimi »Stajer« vedno trdijo, da zahtevajo slovensčino pri sodnijah le odvnetiki in njih pisarji, kaže ta izjava neovrgljivo dejstvo, da tudi slovenski kmet zahteva, da sodniki z njim v domačem, to je v slovenskem jeziku obnejejo! Kako pa more sodnik, ki se je slovensčine učil le v dveh ali treh kurzijah, občeovati s slovenskim kmetom v domačem jeziku!

— **Komers v Gorici** v proslavo zmage pri delnoobzorskih volitvah, ki se je vršil predvčeršnjim, je uspel izborni. Prišli so odposlanci iz cele dežele, vladalo je navdušenje, govorili so se lepi govori, vojaška godba pa je igrala slovensko komade. Govorili so poslanci Gabrček, J. Strekelj in Obljubek, v imenu agrarne stranke Mermolja, nadiučitelj Urbancič, podpredsednik izvrševalnega odbora narodno - napredne stranke Furlani, dr. Puc in dr. Janc. Po deželi so goreli kresovi in pokali topiči. Došlo je obilo brzogovornih pozdravov, med temi tudi iz Ljubljane od »Slovenskega društva«, od »Političnega in prosvetnega društva za Krakovo in Trnovce«, od omizija gorških naprednjakov in Ljubljani in od igralca Danila. Komers ostane udeležencem v prijetnem spominu.

— **Potrđitev.** Trgovinsko ministrstvo je potrdilo izvolitev g. Josipa Lenarčiča za predsednika in g. Franca Kollmanna za podpredsednika trgovske in obrtne zbornice Kranjske.

— **Iz šolske službe.** Definitivna učiteljica v Gornjem Logatcu gđ. Amalija Kotljšek in definitivni učitelj v Babnem polju g. Anton Kerže sta stopila v začasen pokoj. Nadiučitelj v Loškem potoku g. Josip Sedlaček je na lastno prošnjo premeščen na Jesenice. Provizorični učitelj v St. Jerneju g. Franc Zagorec je imenovan za definitivnega učitelja in vodjo šole v Hrvaškem Brodu. Suplent veroučitelj na mestnih nemških šolah v Ljubljani frančiškan Regalat Čebulj je imenovan za definitivnega veroučitelja.

— **Naši naročniki v Domžalah** se pritožujejo, da ne dobivajo redno našega lista. Neki naš naročnik ni dobil zapored 5 števil. Ker se list pri nas redno odpošilja in se pri razpošiljanju najstrožje pazi na red, je izključeno, da bi se pri razpošiljanju lista godile kake nerednosti. Zato morda ni neopravičeno, ako se naši naročniki pritožujejo proti poštnemu uradu v Domžalah, da ne skrbi za redno dostavljanje lista. Opozarjamo poštni urad na te pritožbe in zahtevamo, da se ukrene vse, da bo list redno dohajal v roke naročnikov.

jem vedno le tako, kakor občuje uslužbenec z gospodarjem; navadil se je bil tega tako, da se zdaj kar ni mogel postaviti na stališče, da govori kot mož z možem, ne kot uslužbenec z gospodarjem.

»Gospod marki,« je končno rekel z zamolklim glasom, »jaz imam vzroke sumiti, da je moja žena prelomila zakonsko zvestobo in da ima prepevano ljubezensko razmerje.«

»Kaj pravite?« je vzkliknil marki in se delal silno presenečenega. »Gospa Klarica, da bi bila prelomila zakonsko zvestobo, gospa Klarica naj bi imela prepovedano ljubavno razmerje. Dragi gospodine — ali se vam blede? V pomirjenje vam povem, da je ni dame, ki bi zaslužila tako spoštovanje, kakor gospa Klarica. Moja mati jo ljubi, kakor bi bila njena hči in moja žena je ponosna, da jo sme imenovati svojo najboljšo prijateljico. Ko bi kdo drugi izrekel le najmanjši sum glede vaše soproge...«

Marki je čutil, da je zagovarjal Klarico s preveliko vnemo in da je Hrast to zazpal. Zato je sredi stavka umolknil in šele čez nekaj trenutkov rekel hladno:

»Sploh se čudim, kako more tako resen in pameten človek kakor ste vi imeti take sume.«

(Dalje priložnja.)

— **Iz gledališke pisarne.** Nocoj (sodnja predstava v abonementu za nepar) se vpisori na korist kapelniku Hilariju Benišku prvič v Ljubljani velika opera »Mazepa«, pesnitev Julija Slowackega, glasba Adama Minhejmerja. Naslovno partijo poje g. Orželski, Amalijo gđ. Collignon, vojvodo g. Vasiček, Zbigniewa g. Kondracki, kneza g. Križaj.

— **Pri današnji predstavi opere »Mazepa«** bo navzoč tudi sin skladatelja opere Minhejmer, ki se je pripeljal včeraj iz Varšave v Ljubljano. Da prisostvuje predstavi.

— **Gospa Danilova,** naša priznana igralka, je nastopila v soboto v Gorici v »Trgovskem domu« v igrh »Tuji kruh« in »Medved«. Kakor nam poročajo iz Gorice, je žela obilo pohvale in priznanja.

— **Koncert Slavjanski.** Dimitrij Slavjanski Agrenjev slavi letos petdesetletnico svojega umetniškega delovanja. Šestinsedemdesetletni starac podal se je še enkrat na potovanje, da priredi s svojim slavim zborom širom sveta oprostne koncerte. Pol st. letja njegovega življenja ni bilo drugega nego potovanje, ki bi znašalo skupaj mnogo nad milijon kilometrov. Prepotoval je nešteto krat Rusijo, z lastno ladjo vozil se je po Volgi in prirejal po pristaniških narodne koncerte, s svojim številnim zborom je jezdil skozi vso Sibirijo do kitajske meje, prehodil je ves Balkan in prepotoval Afriko in Ameriko. Najlepše triumfe je slavil v Parizu in Londonu, kjer je postal pravi ljubljene koncertnega občinstva. Njegove prsi diči nabroj odlikovanj. V Rusiji je pel pred carjem Aleksandrom II., Aleksandrom III. in Nikolajem II., ki ga je pred odhodom na zadnje potovanje sprejel v svečani adjijenci ter mu za njegove zasluge na polju umetnosti in prosvete podelil dosmrtno penzijo. Dimitrij Slavjanski je pel v palačah in cerkvah, v tovarnah, šolah, celo v bolnišnicah in jetnišnicah ter zasluži po vsej pravici ime ruskega narodnega pevalca.

— **Koncert Dimitrija Slavjanskega** bo prihodnji ponedeljek 23. t. m. in ne, kakor se je razširila vest po deželi, že ta teden.

— **»Glasbena Matica« v Zagrebu.** Kakor čitamo v »Obzoru«, priredi naša »Glasbena Matica« o Veliki noči koncert v Zagrebu. Koncert je določen na velikonočni ponedeljek, dne 20. aprila. Pri koncertu sodelujeta moški in ženski zbor.

— **Pietate.** Pod tem naslovom pri naša »Učiteljski Tovariš« notico, ki se napram poklicanemu oblastvu v pikrih besedah izraža, da ni dalo vsem mestnim šolam v to svrhu prosto, da bi se bile udeležile pogreba pokojne učiteljice Olge Kobau-Gašperinove. Kot v takšnih slučajih običajno, imela je prosto ona šola, na kateri je pokojna službovala. Le najnižja dva razreda te šole se pogreba nista udeležila, ker je bilo takrat, ko se je naročilo izdalo, skrajno neugodno, za otroke nežnejše starosti gotovo kvarno vreme. Skrbjeno je bilo tudi za to, da se je učiteljstvo ostalih mestnih ljudskih šol udeležilo omenjenega pogreba po deputacijah. Ta odredba je bila torej običajna in nikak »škandal«, kakor se izraža dopisnik v omenjeni notici.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** v Ljubljani naznanja, da so naročili sledeči računske, oziroma gostilničarske listke: **Ljubljana:** Franja Hostnik, »Novi svet«; Ivanka Kimovec pri »Lipi«; hotel »pri Maliču«; Tratinikova gostilna; »Auer«, Ana Stopar, hotel »Ilirija«; Ana Robida hotel »Seidel«; Minka Mlakar »Nar. dom«; Režika Jaklič za rest. »Zupanovo«; L. Rejcek, gost. Nemški rut; Albin Zakotnik, kolodvorska rest. Postojna; hotel »Bastel«, Radovljica; gost. Jerman, Krško; Vinko Ogorelec, gost. Škofljica; gost. Deisingerjeva v Skofji Loki; Otmar Golob, Kozje za gostilne: Fr. Guček, Jan. Kuželj, Rok Leskovšek, in gospa Železnik; Mimi Stopar pri »Štemburju« v Kandiji; Al. Pavlin, gostilničar v Trebnju; Stefka Babnikova, Vodmat; Lojzika Leon, Maribor, »Narodni dom«; Ant. Kocuvan, Šoštanj; Jan Müller za Mici Hočevar, Zagorje.

— **Televodno društvo »Sokol«** in žensko televodno društvo v Šiški priredita v nedeljo, dne 22. t. m. zabavni večer v steklenem salonu g. Tonih (pri Kankertu). Ker iz posebne prijaznosti sodelujejo pevski kvartet, potem g. Franjo pl. Slavodvič ter gospica Z. Peršlova utegne biti ta prireditev ena izmed najbolj zabavnih, kar se jih je še dosedaj napravilo v Šiški. Poleg omenjenega je še na sporedu tamburanje in uprizoritev igre »Napoleonov samovar« po dlanih obeh televodnih društev. Začetek ob pol 8. zvečer; vstopnina za člana 30 v, za nečlane 60 vin.

— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** priredi jutri v sredo v restavraciji »Narodnega doma« zabavni večer na čast vsem Pepcam in Pep-

čkom in sicer s sledečim sporedom: Zborovo petje, solo spevi, komični prizori itd. Vstop prost. Ker bodo dobro skrbjeno za vsestransko zabavo, prosijo se slavno občinstvo, da se blagovolijo udeležiti tega večera, kateri obeta biti kaj zanimiv.

— **Društvo tiskarjev na Kranjskem** je imelo v soboto v restavraciji »Narodnega doma« svoj redni letni občni zbor, ki je bil izvrstno obiskan. Zborovanju je predsedoval društveni predsednik g. L. Werzak, ki je predstavil zastopnika politične oblasti mestnega policijskega komisarja gosp. I. Robido, vse navzoče najiskreneje pozdravil, izrekel društvenim dobrotnikom in podpornikom zahvalo, omenil, da je dne 24. novembra p. l. preteklo 40 let, odkar se je položil temelj za ustanovitev društva, ter se slednjič toplo spominjal od zadnjega občnega zbora umrlega onemoglega člana gospoda A. Ferlana. Iz od občnega zbora odobrenega natisnjenega poročila za leto 1907. povzamemo naslednje: V teku leta je imelo društvo en redni in en izredni občni zbor, eno društveno in eno zborovanje po § 2. društvenega zakona, dalje se je udeležilo po svojem predsedniku VI. rednega zveznega shoda zveza avstrijskih društev tiskarjev, orkolivcev in sorodnih poklicev na Dunaju in bilo zastopano po zveznem tajniku na V. rednem kongresu avstrijskih strokovnih organizacij na Dunaju; odbor je rešil naloženo mu nalogo v 18 sejah. Društvo je štelo koncem l. 1907. pet častnih, 162 rednih in enega onemoglega člana; med letom sta umrla en častni in en onemogli član. Računski zaključek izkazuje, da je prešlo društvo v poslovnem letu 11.041.80 K članarine, 12 K vpisnine, 1480.64 K kot dohodek premoženja, 971.25 K različnih prejemkov skupaj 13.505.69 K; izdalo pa za bolnike 2604.60 K brezposelne 718 K, potujoče 1027.20 K, onemogle 1056 K, sirote 488 K, vdove 374 K, pogrebno 300 K, preselitvene stroške 80 K, skupaj za podpore 6647.80 K, dalje za izobrazbo 1133.86 kron uprave 1138.87 K, organizacijo 872.22 K, različne izdatke 2736.24 K, skupaj torej 12.528.99 K. Premoženje se je pomnožilo za 976.70 K in je znašalo koncem leta 37.536.09 K, izvzemši vrednost knjižnice in inventarja v znesku 2700 K. Društvena knjižnica je štela na koncu leta 1437 knjig (za 152 več kot prejšnje leto), med letom si je izposodilo 42 oseb 1148 knjig; v društveni sobi je na razpolago 28 časopisov. — Občni zbor je dovolil glavnim društvenim upraviteljem 410 K nagrad ter izvolil sledeče gospe, in sicer: v društveni odbor predsednik L. Werzak, podpredsednik Iv. Mlinar, računovodja O. Planinc, blagajnik I. Komar, blagajnikov namestnik Ig. Lampič, zapisnikarja E. Jakhel in Anton Strekelj, knjižničarja Š. Dražič in I. Nabernik, odbornika Marko Hrovatin in V. Koželj, računski pregledniki I. Ciber, F. Ojstršič in O. Tutta; za upravitelja potniške blagajne: M. Petrič za Novo mesto in O. Planinc za Ljubljano; v tarifno komisijo kranjskih tiskarjev: A. Hrovatin, P. Jelčnik, Fr. Jezeršek, Josip Linhart, Josip Paulič, R. Stibinger in O. Tutta.

— **Pomočniki zbor gremij trgovcev v Ljubljani** je imel v nedeljo dopoldne v Merkurjevih prostorih »Narodnem domu« letošnji redni občni zbor ob veliki udeležbi. Ker je bil načelnik g. Tekavčič zadržan udeležiti se zborovanja, otvoril in vodil ga je g. Škerbinec, ki je prisrčno pozdravil navzoče in jim predstavil oblastvenega zastopnika g. magistrskega svetnika Šeska. Zapisnik zadnjega občnega zbora se je prebral in brez ugovora odobril. Poročilo o delovanju v preteklem letu je podal zapisnikar g. Volk. Iz tega poročila posnemamo. Preteklo leto je za trgovske nastavljenice pomembno, zlasti pa za nastavljenice kranjske dežele, ker se je šlo, da dobi Kranjsko iste pravice kot druge dežele. Razmere nastavljenicev se niso dosti spremenile. O društvenem delovanju je omenil. Tekom leta sta iz odbora izstopila marljiva člana gg. Kessler in Magič, ki sta se samostojno etabrirala. Odbor je imel 2 seji in 8 razgovorov. Predloge ozirom sklepe zadnjega občnega zbora je odbor sledeče izvršil oziroma skušal izvršiti: Glede sklepa, nastobna obdelati pazi, da se bo zakon o nedeljskem počitku izvrševal, je odbor storil, kar se je dalo v tem ozirom storiti. Sklep zaredi omejitve vajencev je predložil odbor gremiju trgovcev, ki je obljubil, da ga bo po možnosti upošteval pri preureditvi svojih pravil. Glede enotnega odpiranja in zapiranja trgovin je oddal odbor sklep istotako gremiju trgovcev, je pa dejal, da se da ta sklep le postavnim potom izvršiti, dasi je taku ureditve tudi potom gremija mogoče, kar se je pokazalo v Gradcu in Trzinu. Ker gremij ni sprejel predloga pomočniškega zbora, zato je slednjega odbor skušal vsaj v nekaterih strokah

v galanterijski in modni, tako urediti. Obrnil se je zato s prošnjo julija meseca na te trgovine. Skoraj vse so bile zato pod pogojem, če se bodo vse istovrstne trgovine držale ur odpiranja in zapiranja. Da se stvar ni izvedla, je kriva tvrdka I. Kenda, ki je rekla, da bo ob določeni uri zapirala, le če bodo takrat zapirali tudi čevljarji. Preteklo leto je preložila vlada načrt zakona o ureditvi službenih razmer med trgovci in nastavljenici. Odbor je v tej zadevi poslal državnemu zboru petico, v kateri je želel popolno izločitev nekaterih za nastavljenice slabih določil, nekaj preuredb in stavil še nekaj prav potrebnih določil k temu načrtu. Upati je, da se ta načrt sprejme zboljšan od državnega zbora. — Z novim letom 1909 stopi v veljavo zakon o penzijskem zavarovanju zasebnih nastavljenic. Vlada se je obrnila na pomočniški zbor gremija trgovcev, če je zato, da se tudi trgovski prodajalci pritegnejo med te nastavljenice. Obširno in natančno poročilo je sestavil nato g. Škerbinc. Da bi se ne godile krivice kot doslej pri zavarovanju proti nezgodam, se je glede imenovanega zavarovanja vršil 24. febr. 1907 a „Nar. domu“ shod, na katerem se je zahtevalo tudi samostojno deželno mesto za Kranjsko. Vrhutega je šla deputacija interesiranih korporacij k dež. predsedstvu, naj bi podpiralo njih želje pri centralnem odboru. Zal, da se samostojno dež. mesto za Kranjsko ni doseglo in da je naša dežela pritegnjena k Trstu. To poročilo se je vzelo z odobranjem na znanje. Nato so se vršile volitve. V pomočniški zbor sta bila izvoljena gg. Albert Moravec in Ignacij Novak, v razsodiški odbor pa kot člana gg. Josip Dacar in Viktor Rus, za namestnike pa gg. Albert Gaber, Fran Mataje in Peter Papež. Nova pravila, ki so potrebna vsled sprejetja novega obrtnega zakona v parlamentu, so se nato prečitala in brez ugovora odobrila nespremenjena. Pri zadnji točki so bile stavljene sledeče želje: g. Teršan je želel, naj bi g. Škerbinc še nadalje vztrajno zastopal koristi kolegov kot doslej, kar je ta obljubil; g. Volk je pozival člane, naj odboru naznanijo vse krivice, ki se jim gode, ne pa da samo zabavljajo po gostilnah; gosp. Drčar je pa pozival, naj vsak naznanj odboru, če ve, da kje hodijo pomočniki ob nedeljah dopoldne v trgovine. S tem je bil dnevni red izčrpan in g. Škerbinc se je zahvalil za udeležbo, pozival k večjemu zanimanju za društvo ter zaključil zborovanje.

Redni občni zbor »Bolniške blagajne« moštrov v Ljubljani, ki se je vršil v nedeljo, dne 15. marca v salonu hotela »Mirijaz«, je bil izvanredno dobro obiskan. Zborovanje je otvoril predsednik gospod Fran Kraigher, ki se je spominjal pet umrlih članov in poročal o delovanju predsedstva za leto 1907. Omenil je dalje, da je predsedstvo razposlalo ljubljanskim obrtnikom čez 200 oklicev in vabil k pristopi k bolniški blagajni, da se jih je pa žalil obglasilo samo pet. Iz tega se razvidi, kako so ljubljanski obrtniki malomarni in da se niti za svojo lastno korist ne zanimajo, pač pa znajo ob vsaki priliki zabavljati, da se zanje nič ne stori. Zapisnik zadnjega občnega zbora z dne 17. marca 1907 se je brez ugovora odobril. Nato poroča g. Fran Breskvar o računskem zaključku, ki izkazuje 2994 K 40 v dohodkov in 3782 K 04 v izdatkov. Premoženje blagajne znaša konec leta 1907. 11428 K 42 v. V imenu preglednikov poroča g. Alojzij Erjavce, da so pri reviziji našli knjige in blagajno v popolnem redu in izreče v imenu občnega zbora predsedstvu za točno in spretno vodstvo priznanje in zahvalo. Gospod predsednik predlaga, da se blagajniku za leto 1907. in za leto 1908. pripozna remuneracija po 240 K, kar se je brez ugovora odobrilo. Pri nadomestni volitvi odbora so bili izvoljeni sledeči gospodje: Kraigher, Fran, Bögel Leopold st., Jerina Luka, Erjavce Alojzij, Hinterlechner Karel in Weibl Josip. Za namestnike gospodje: Bögel Leopold ml., Schlegel Edvard in Gaier Rudolf. Za pregledovalce računov gg.: Primožič Ferdo, Gačnik Ivan in Franchetti Engelbert, za namestnike pa gg.: Zorman Ivan, Pust Ivan in Zamljen Ivan. Pri raznoterostih predlaga g. Kunstler, da se naj rezervni sklad, ki je naložen v »Kranjski hranilnici« vzdigne in vloži v »Mestno hranilnico«. Odboru se je naročilo, da to izvrši. Gospod Primožič je želel, da se naj oživi primerna osebna agitacija za pristop k blagajni. Nato obširno poroča gospod Franchetti glede ustanovitve starostnega zaklada in predlaga sledeče: Občni zbor skleni od rezervnega zaklada 11428 K 10% to je 1428 K, kakor tudi vsako leto 10% od mesečnih prispevkov naložiti v posebni sklad za ustanovitve starostnega zaklada. Odboru se naroča, da naj sestavi primerna pravila in vse primerno uredi ter pri prihod-

njem rednem ali pa izvanrednem občnem zboru stavi svoje konkretne predloge za ustanovitev starostnega zaklada. Imenovani predlog je pri navzočih članih našel splošno zanimanje in navdušenje ter se je soglasno odobril. Predsednik gospod Fran Kraigher je dal nato na znanje, da bo bolniška blagajna letos praznovala 20letnico svojega obstanka. Gospod Gjud priporoča, da naj odbor preskrbi, da se 20letnica primer- no praznjava v korist nameravane- ga starostnega zaklada. Ko se je nato izreklo v imenu članov predsedstvu za spretno vodstvo priznanje in zahvala, je gospod Kraigher zaključil redni občni zbor z željo, da se člani udeležijo prihodnjega občnega zbora v ravno tako mnogobrojnem številu.

II. državna gimnazija v Ljubljani se slovesno blagoslovi v četrtek ob 10. dop.

Društvena statistika za leto 1907. Lansko leto je bilo 223 društev, ki so imela svoj sedež v Ljubljani. Od teh je bilo 186 slovenskih in 37 nemških. Vseh članov je bilo 70 230, in sicer pri slovenskih 65 747, pri nemških pa 4483. Vsako slovensko društvo je imelo povprečno 353, vsako nemško pa 121 članov. Med člani društev je bilo 93 6%, Slovencev in 6 4%, Nemcev. Če se računamo ljubljana s 40 000 prebivalci, pride torej na vsakih 179 prebivalcev eno društvo.

Društveni znaki. Ministrstvo za notranje zadeve je izvedelo, da nosijo veteranska, gasilska in tudi druga društva znake, ki so čisto zelo podobni pravim redom. Tudi posamezniki se poslužujejo takih dekoracij, zlasti takozvanih »Nadvojvoda Albreht kolajn« in zaloge tvrdk Moritz Tiller & Co. in Josip Zimmler na Dunaju. Ker je tako postopanje neopravičljivo in po zakonih kaznivo, se bo vsak tak slučaj strogo kaznoval.

Društveni odbor »Školca« v Šiški je v zadnji seji sklenil prirediti veliko vrtno veselico na dan 10. oziroma 17. velikega travna in na komarjevo nedeljo ter prositi ostala narodna društva za blagobotno uvaževanje pri določitvi enakih prireditve.

Umrli je gosp. Franc Pečnik, trgovec in posestnik v Malih Lipljah, odločen pristaja narodnoopravne stranke. V občini je bil čez 30 let župan ter ni nikdar klanjal tilnika pred duhovniki, ki so ga črtili, ker jim je povedal resnico in močato kritikoval vsako nepošteno njihovo delovanje. Blag spomin zavednemu možu!

Sedaj je čas drevje saditi! Poziv gg. učiteljem in občinskim predstojnikom! Letos praznuje Avstro-Ogrska država izredno svečanost! Več sto let poteče, predno se dogodi slučaj, da obhaja kak vladar praznik šestdesetletnega vladanja! Po vseh kraljevinih in deželah naše razsežne države se pripravljajo poklicani krogi na vredno proslavo tega izrednega dogodka, da ustanavljajo za spomin razne dobrodelne naprave itd. Občinska predstojništva, gg. učitelji pa naj v spomin na cesarjev jubilej na občinih prostorih (pri cerkvah, šolah, trgih, ob sprehajališčih itd.) zasađe cesarske spominске lipe, ali cele drevorede, parke in pa posebne vrste sadnega drevja, da se bodo še pozni rodovi po teh napravah spominjali tega redkega slavlja!

Župni urad v Cerknici ima samonemški pečat in izdaja samonemške krsne liste. To je jako značilno za razmere na Kranjskem.

Sad prevelike pobožnosti. V Nazarje na Štajerskem sta dostikrat romala iz moziške okolice stric in nečakinja k raznim pobožnim opravilom in vajam. On je gorel bolj za mladeniško družbo, ona pa si je iskala utehe v dekliski družbi. Ne vemo, katere svetnike in svetnice je najbolj častila; morda sv. Antona, morda sv. Ano ali pa oba. Prišla je namreč njena mamica v Mozirje in iskala po trgovinah in pri takih modrih ženicah, katere se na zdravljenje veliko razumejo, čudotvornega zdravila za 16letno hčerko, katere je jela zadnje čase nevarno otekat. Ker ga ni dobila, je šla v Celje; tam pa hudomušni zdravnik zopet ni zapisal nobenega zdravila temveč le tople kopelji. Mamica še ni obupala: šla je še enkrat v Mozirje, a ko se je vrnila, je hčerka že porodila luštnega kodrolaškega sinka. To se je dobra ženica začudila, kak sad rodi včasih prevelika pobožnost!

Pogreša se 38letni vpokojeni orožniški postajevođa Šeško, doma iz Planine na Štajerskem; sadnji čas je stanovan v St. Ilju. Bil je nekoliko zmeden.

Prijet morilca. V Škedenju pri Trstu so prijeli 20letnega kmeta Bernarda Delucco iz Caradusa v Italiji, ker se jim je zdel sumljiv. Pri zaslišanju je priznal, da je doma umoril nekega človeka in da je pribežal v Trst kot pribežališče vseh laških sločincev.

Slovensko akademsko društvo »Adrija« v Pragi je izvolilo na svojem 1. rednem občnem zboru dne 11. marca sledeči odbor: Predsednik: Josip Pučnik, cand. iur.; podpredsednik: Janko Mačkovšek, stud. teoh.; tajnik: Ivan Prija-telj, stud. iur.; blagajnik: Fran Tavželj, med.; knjižničar: Fran Šlibar, stud. phil.; časniki: Anton Dobnik, stud. iur.; gospodar: Ivan Jurečko, med.; namestniki: Mirko Minatti, stud. iur. in Brunon Weixl, med.; preglednika: Lev Brunčko, stud. iur. in Fran Lipold, cand. iur.

Zaplenjena ladja. Pred 14 dnevi je priplula na Reko nemška ladja »Filadelfija« z 28 mornarji, ki so vsi zapustili parobrod, češ da ne bodo služili več, ker je njih kontraktna služba končana. Zahtevali so pogodeno plačo v znesku 11 000 K. Ker jim kapitan ni hotel izplačati te svote, so šli tožiti in reško sodišče je dalo zapleniti ladjo.

Stroj je zgrabil v reški mestni tovarni parketov 28letnega delavca Ludovika Vارا in ga tako vrgel ob tla, da mu je polomil vsa rebra. Nesrečnik je kmalu nato umrl.

Slovenci v Ameriki. — Ustrelil je v Pueblu neki Hrvat iz Like Slovenca Josipa Rusa, ki se je drugi dan hotel odpeljati domov k svoji rodbini. Doma je bil iz Struga na Dolenjskem. Vzrok zahrbnemu umoru je bila menda ljubosumnost. — Vlak je povozil blizu Sunny-side Ignacija Zajca, doma iz Velike Loke pri Višnji gori. — Bivši ljubljanski lemenatar — slepar. V Salamanci so zapli Antona Adamiča, bivšega ljubljanskega lemenatarja, ki je pisal raznim rojakom pisma, da jim lahko priskrbi službe, a vzel je le nagrado par dolarjev. Imenoval se je A. Karlinger. — Voz s cementom je povozil v La Salu 18letnega Josipa Hočevarja, doma iz St. Jerneja na Dolenjskem.

V panorami kosmorami na Dvorskem trgu pod »Narodno kavarno« vidimo ta teden prekrasne slike Alzacije in Lotaringije. Ker je serija prav izbrana, priporočamo jo vsakomur zlasti pasrednješolski mladini.

Mednarodna panorama pod Tranto se nam razkazuje ta teden ponosno Lizbono, prestolnico nesrečne Portugalske. Oznaka je tudi ulica, kjer se je odigrala kraljeva tragedija. Mesto ima mnogo lepih palač, spomenikov posebno sloveče pa so zgradbe cerkev in samostanov.

»Društvena godba ljubljanska« koncertuje danes popoldne v kinematografu »Edison«, Dunajska cesta, nasproti kavarni »Evropa« in sicer pri predstavah ob 4, 5, 6, 7, in 8. zvečer.

»Društvena godba ljubljanska« koncertuje jutri zvečer v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Steinlöchner pod ključem. Pred par dnevi smo poročali, da je začasni sluga na tukajšnji nemški gimnaziji, Kunibert Steinlöchner, izgovorjal pri Bambergu na ime zavoda za 170 K klasikov ter jih takoj prodal dalje, potem pa izginil. Sedaj se nam sporoča, da se gospod Kunibert ni poslovil od ljubljane, marveč se je potikal po mestu, ne da bi se potrudil dobiti dela. Ko sta danes ponoči patrolovala dva policijska stražnika mimo dirkališča »Slov. kolesarjev«, sta opazila pred barakinih vrati nekaj zvitega lika jež. Ko stopita bližje, sta se prepričala, da je to človeško bitje, ki je smrčalo, kakor v najboljšem spanju. Stražnika sta nepoklicanega čuvaja zbudila in takoj spoznala, da je Steinlöchner. Mož je plašno skočil pokonci, si začel meti oči in poprše-vati varnostna organa, kje da je. Ko mu napovesta aretacijo, ju je opozoril, da ga naj še o pravem času spustita, kajti zabredel je sem le v pijanosti, zjutraj pa mora že ob 5. zakuriti na zavodu peč. Kunibert se sedi in bode tudi nadalje sedel v zaporih deželnega sodišča, učne sobe na zavodu pa bodo vkljub njegovi skrbi tople. Tiček je bil popolnoma trezen in se je menda delal vsled tega pijan, da bi ga nihče ne bil osumil kake pregrešne misli. Ker so pa v baraki kolesa, je padla nanj neka temna senca in ni posebno dvomljivo, da bi kakega ne bilo zmanjkalo, ako bi Steinlöchnerja ne bila zasačila stražnika.

Pomotoma je zamenjal dne 15. t. m. ključavničar Fran Furlan, stanujoč v Florjanskih ulicah št. 19, v Zalaznikovi kavarni svojo slabšo z neko boljšo pelerino in naj blagovoli lastnik priti ponjo.

Aretovan je bil danes ponoči 34-letni Ivan Zadnik iz Trsta, ker je pred kakimi 20 dnevi vzel pri trgovcu Ivanu Simončiču na Rinski cesti na ime svojega gospodarja za 24 K perila in ga potem zastavil v nekem izkuhu na Sv. Petra cesti za 3 K.

Ogenj. Snoci ob polu 11. je naznanil čuvaj na Gradu, da gori hiša Jurja Jakopina na Plavici št. 44. Prostovaljno gasilno društvo je bilo si-

cer brzo na lieu mesta, a ker je bila pa hiša že pred prihodom teh vsa v ognju, je niso mogli rešiti in je pogorela s pohištvo vred do tal. Ogenj je nastal v podstrešju in menda zaradi slabo izpeljanega dimnika. Jakopin ceni škodo na 2000 K, zavarovan je bil pa pri »Phönixu« za 1200 K.

Neprevidna vožnja. Včeraj popoldne je 17letna služkinja Frančiška Slovnikova po Cerkvenih ulicah tako naglo in neopredvidno vozila, da je zadela v 4letno čevljarjevo hčerko Slavko Tavčarjevo, kateri je šlo kolo čez glavo, trebuh in levo nogo in jo opasno poškodovalo. Slovnikova pa, ko je nesrečo opazila, ni konja ustavila, ampak ga je še bolj pogнала. Na lice mesta poklicani zdravnik g. dr. pl. Födransperg je odredil, da so močno poškodovano deklico prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Pogreša se že od 19. m. m. oženjeni čevljar iz Hrenovih ulic št. 19 Ivan Kumelj roj. 1864. leta v Novem mestu, pristojen v Ljubljano. Pogrešane, ki je vdan pijaci, je zapustil ženo in osem nepreskrbljenih otrok.

Španski sleparji so se zopet oglašili pri nekem tukajšnjem posestniku, kateremu ponujajo 800.000 frankov. Razume se, da se je ta nemudoma odpeljal po denar.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 12 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 15. Na Prusko se jih je odpeljalo 40, v Budapešto in v Spodnjo Avstrijo je šlo 300 Lahov, 60 jih je ostalo pa v Ljubljani in okolici.

Izgubljene in najdene reči. Ga. Frančiška Janežičeva je izgubila ročno torbico, v kateri je imela srednjo vsoto denarja. Našel jo je čevljarški mojster Anton Pucelj in jo oddal pri magistratu. Kurjač Fran Burger je našel zlat uhan in ga oddal pri magistratu.

Jugoslovanske vesti. Skupščina »Matiice Hrvatske« »Matica Hrvatska« v Zagrebu je imela v nedeljo popoldne svoj letni občni zbor. Skupščina je otvoril predsednik dr. Gjuro Arnold, ki je pred vsem iskreno pozdravil navzočo slovenska gosta zastopnika »Slovenske Matice« dr. Fr. Ilešiča in Fr. Govekarja. Na to je predsednik čital svojo znanstveno razpravo o umetnosti in veri. O poslovanju in delovanju »Matice« je poročal tajnik dr. Ante Radić. V svojem poročilu se je dotaknil razmerja med »Matico Hrvatsko« in »Društvom hrvatskih književnikov« ter konstatoval, da se je v zadnjem času med obema pripravila se strankama doseglo premirje. »Matica« ima v tisku 28 del in sicer 10 didaktične in 18 beletristične vsebine. Nato je govoril predsednik »Slovenske Matice« dr. Fran Ilešič. Prinašam, je rekel govornik, pozdrave Slovencev bratskemu hrvaškemu društvu. Prišel sem semkaj, da se prepričam o kulturnem napredku hrvatskega in da sklenem prijateljstvo z navzočimi. Takšna pobratinstva so pred vsem v to, da se z njihovo pomočjo podero nenaravne zveze. V tem stremljenju mislim, da sem moderen. Slovanstvo si žal ni dajalo samo oblik, čisto so bili posamni stanovi, ki so v stanovskih interesih sklepali za narode pogodbe, ki bi naj nadomestovale zveze, napisane s krvjo. Krvne zveze se morajo zopet uveljaviti, papirnatne pogodbe in nenaravne zveze pa se morajo razdreti. Vstala bosta zopet Gaj in Vraz in se lahko veselila, da se čitajo slovenske knjige v hrvaških, hrvaške knjige pa v slovenskih deželah. Ideje, ki so vzklile iz zemlje, ne izumro in z Vrazom in Gajem bo nastopil tudi Preseren, ki je oznanjeval, da je treba sejati tu in tam. Končno pa napolnil dan, ki ga koprneče pričakujemo mi vsi. Dr. Ilešičev govor je bil sprejet z viharnim navdušenjem. Po poročilu blagajnika dr. Ortnerja je imela »Matica« 2242 ustanovnih in 8229 rednih, torej skupaj 11.171 članov. Dohodkov je bilo 138.573 K, stroškov pa 134.354 K. Društveno premoženje znaša 390.612, ustanove 106.724, terjatve pa 144.397 K. Poročilo je občni zbor odobril. Ko so se izvršile še dopolnilne volitve v odbor, je predsednik skupščino zaključil.

Zakup gledališča v Osjeku. Odbor hrvaškega gledališkega društva v Osjeku je sklenil, da dá gledališče v najem ravnatelju opere Saviću. Z ozirom nato je dose-danji ravnatelj gledališča dr. Andrić odstopil. Dr. Andrić se vrne v Zagreb, kjer se mu je ponudilo mesto pri nekem narodnem kulturnem zavodu.

Konflikt med Japonsko in Kitajsko se je poravnal ter je Kitajska vrnila Japonski ladjo »Katsumaru«.

Za republiko na Portugalskem. Vse republikanske stranke so sklicale splošen kongres v Oporto z dnevnim redom: Uvedba republike za Portugalsko.

Drobne novice.

Konflikt med Japonsko in Kitajsko se je poravnal ter je Kitajska vrnila Japonski ladjo »Katsumaru«.

Za republiko na Portugalskem. Vse republikanske stranke so sklicale splošen kongres v Oporto z dnevnim redom: Uvedba republike za Portugalsko.

Konflikt med Japonsko in Kitajsko se je poravnal ter je Kitajska vrnila Japonski ladjo »Katsumaru«.

Za republiko na Portugalskem. Vse republikanske stranke so sklicale splošen kongres v Oporto z dnevnim redom: Uvedba republike za Portugalsko.

— Bankerot milijonarja. Bivši večkratni milijonar v Njujorku Wals je bil te dni zaradi bankrota obsojen v petletno ječo.

Telefonska in brzojavna poročila

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Moskva, 17. marca. »Moskovski-ja Vjedomosti« priobčujejo o italijansko - slovanskih odnosih v Avstriji članek, v katerem razpravljajo o vprašanju italijanskega vseučilišča v Trstu in slovenskega v Ljubljani. List naglašja, da je brez sporazumljenja s Slovenci laško vseučilišče v Trstu nemogoče, če bi tudi v to dovolili Hrvati, s katerimi so se baje jeli v zadnjem času glede tega vprašanja pogajati, zakaj z ustanovitvijo laškega vseučilišča v Trstu so direktno interesovani samo Slovenci. Člankar pravi, da se mora istočasno s laškim vseučiliškim vprašanjem rešiti tudi vprašanje slovenske univerze v Ljubljani, ter naglašja, da so Slovenci upravičeni zahtevati, da se jim brez odloži ustanovi vsaj juridčna in filozofska fakulteta.

Suklje odloži državnozborni mandat?

Praga, 17. marca. »Narodni Listy« javljajo, da bo Suklje, čim bo imenovan za deželnega glavarja kranjskega, kar se zgodi v kratkem, odložil svoj državnozborni mandat.

Sankcionirani sklepi delegacij.

Dunaj, 17. marca. Uradna »Wiener Zeitung« in ogrski službeni list priobčujeta danes sankcionirane sklepe delegacij.

Slovansko - romanski blok.

Dunaj, 17. marca. Nenemški člani proračunskega odseka so imeli danes svojo drugo konferenco. Konferenci je predsedoval poslanec dr. Miroslov Ploj.

Tiskovni odsek.

Dunaj, 17. marca. Danes je imel po dolgem času sejo tiskovni odsek. Predsedoval je seji poslanec dr. Ivčević. Odsek je razpravljal o Koerberjevem načrtu reforme tiskovnega zakona.

Proračunski odsek.

Dunaj, 17. marca. Proračunski odsek je v svoji današnji seji nadaljeval razpravo o postavki: ministrstvo notranjih del.

Cesarjevo zdravje.

Dunaj, 17. marca. Cesarjevo zdravstveno stanje je popolnoma zadovoljivo. Cesar je vso noč dobro spal in zjutraj vstal ob navadnem času. Dasi ni prav nobene nevarnosti, vendar je treba cesarju, da se še nekaj dni čuva. Zdravniki so cesarju priporočali, naj bi šel za nekaj časa na jug, priporočali so mu naravno Opatijo, a vladar neče o tem ničesar slišati.

Banbaron Rauch

Zagreb, 17. marca. Ban baron Rauch si je ob zadnjih dogodkih tako razdražil živce, da jih je šel ležiti v svoj Tuskulum-Martinec.

Kralj Peter na potovanju.

Pariz, 17. marca. »Figaro« javlja baje iz povsem zanesljivega vira, da obišče srbski kralj Peter konec tega leta Dunaj, Petrograd in Pariz.

Ruski reformni načrt glede Make-donije.

Berolin, 17. marca. Iz Petrograda poročajo, da je ruska vlada izdelala obsežen projekt glede reform v Makedoniji. Reforme se raztezajo na vse stroke uprave, a so prirejene tako, da ne tangirajo suverenitete turškega sultana.

Za nervozne in slabotne, posebno za osebe, ki se po prestali bolezni čutijo bedne, trudne in onemogle, utegnejo biti v veliko korist veliki uspehi, doseženi s Sanatogenom, že več let slavnostnim. O Sanatogenu pravijo izjave in dopisi vplivnih zdravniških veščakov, da izobno služi povsod tam, kjer je treba jačiti organizem, zlasti tam, kjer je prizadeto tudi živčevje, prav srečen uspeh bo pa rodil Sanatogen tudi pri vseh tistih, ki stoje še sredi boja za uspeh v življenju na gospodarskem ali znanstvenem torišču, ker ta pre-parat dela organizem izredno odpo-ren. Opozarjamo na današnji številki priloženi prospekt izdelovalnic Bauer & Cie, Berlin S. W. 48.

Svila za neveste

od 65 kr. do gl. 1135 meter v vseh barvah. Franko in se oearinjene se pošlja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilu Henneberg, Zürich. 3 90-2

Slovenci in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Sili na vodo, topi sečno kislinu.

VITA

Prilodni naravno-kislinski virec proti sečni kislini, protinam, reumatičnim bolečinam, ki se razvijajo v ledvicah. — Najboljše povzročilo. — 224-9

Ljubljani pri Mihuhih Kustnerju.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 10. marca: Peter Lassnik, trgovec, 77 let, Wolfve ulice 1.

Dne 11. marca: Agata Zupančič, prevzornika hči, 1 mesec, Rožne ulice 8. — Marija Škerl, gostinja, 71 let, Japljeve ulice 2.

Dne 12. marca: Jakob Turk, posestnik, 74 let, Dolenjska cesta 40. — Terezija Kutiari, kuharica, 46 let, Japljeve ulice 2.

Dne 13. marca: Jožef Cermak, nadgrometna hči, 3 leta, Karlovska cesta 15. — Lambert Fridrich, prokurist, 55 let, Kongresni trg 1.

Dne 14. marca: Martin Mohar, posestnik, 61 let, Karlovska zemlja 5. — Ivan Bitenc, mestni ubožec, 71 let, Karlovska cesta 7.

Dne 15. marca: Marija Škoda, delavčeva žena, 40 let, Karlovska cesta 16. — Marija Poganič, mizarjeva hči, 9 dni, Poljanska c. 23. — Marija Tokan, mizarjeva žena, 32 let, Radečkova cesta 11. — Lucija Janežič, mizarjeva žena, 47 let, Poljanska cesta 21.

Dne 16. marca: Fran Pirc, posestnik, 54 let, Kolesijske ulice 2.

V doletni bolnici:

Dne 8. marca: Anton Dimnik, mestni ubožec, 77 let. — Marija Keber, gostinja 81 l.

Dne 10. marca: Štefan Januš, kajzar, 40 l.

Dne 11. marca: Anton Grad, krojač, 34 let. — Rudolf Rinka, gostja, 73 let.

Dne 12. marca: Marija Ovcak, posest. žena, 38 let.

Dne 13. marca: Uršula Milnar, zasebnica, 64 let. — Ludovik Zupančič, delavčev sin, 8 mesecev.

Dne 14. marca: Josip Lampe, rudar, 37 l.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 17. marca 1908.

Naznani na 100	Dinar	Blago
42. majska renta	97 70	97 90
42. srebrna renta	99 60	99 80
42. avstr. krona renta	97 75	97 95
42. zlata	116 60	116 80
42. ogrska krona renta	93 80	94
42. zlata	111 85	112 05
42. posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
42. posojilo mesta Spiljet	100 10	101 10
42. Zadar	99 85	100 85
42. bos. herc. železniško posojilo 1902	98 75	99 75
42. češka dež. banka k. o.	97 95	98 95
42. z. o.	97 95	98 95
42. zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	99 50	100 50
42. pešt. kom. k. o. z 10 pr.	103	104
42. zast. pisma innerst. hranilnice	99	100
42. zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98	99
42. z. pis. ogr. hip. ban.	99 25	100 25
42. obl. ogr. lokalnih železnice d. r.	98 50	99 50
42. obl. češke ind. banke	99 75	100 75
42. prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 50	—
42. prior. dolenskih žel.	98 75	99 75
42. prior. juž. žel. kup.	298 40	300 40
42. avstr. pos. za žel. p. o.	99 10	100 10
Srečke		
Srečke od 1. 1800	150 65	154 65
od 1. 1801	262 75	267 75
tziske	149	153
z. kre. l. emisije	273	279
II.	269 50	275 50
ogrške hip. banke	247 60	253 60
srbske a frs. 100	101	107
turske.	188 25	189 25
Srečke	28 85	32 85
Kreditne	454	464
Lombardske	111	—
Italijanske	106 50	112 50
Avstr. bankne deln.	64 75	68 25
Avstr. kredite banke	51 85	53 85
Ogrske	28 95	30 95
Avstr. kredite banke	68	72
Rudolfove	220	230
Salcburške	509	519
Dunajske km.	—	—
Devize		
Italijanske	145 50	146 50
Avstr. bankne deln.	669 25	670 25
Avstr. kredite banke	1717	1726
Ogrske	639 75	640 75
Avstr. kredite banke	765 50	766 50
Premogopok v Mostu (Brux)	241	243
Alpske montan	733	737 50
Praske žel. ind. dr.	666 50	667 50
Rima-Muranyi	2664	2674
Trboveljske prem. družbe	403	407
Avstr. orožne tov. družbe	273	276
Češke sladkorne družbe	557	563
Valute.	159	161
C. kr. cekin	11 36	11 40
20 franki	19 08	19 11
20 marke	23 50	23 50
Sovereigns	24 04	24 15
Marke	117 65	117 85
Laški bankovci	95 75	95 95
Ljubljani	2 51	2 51
Dolarji	4 84	5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 17. marca 1908.

Termin

Pšenica za april . . . za 50 kg K 11 70

Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 9 78

Rž za april . . . za 50 kg K 10 61

Koruzna za maj 1908 . . . za 50 kg K 6 64

Oves za april . . . za 50 kg K 7 75

Ekstativ.

5 vin. cenje.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 306. Brojni srčni tlak 759 mm

Marica	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
16. 9. sv.	736 6	1 8 al.	svahod pol oblak.		
17. 7. sv.	735 3	0 1 al.	jahod oblakno		
2. 2. sv.	733 1	5 6	svah.		

Redna vlažnostna temperatura: 15° nor. maha 37° — Padavina v mm 00.

Idajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Lep glinški dolemitni pesek

za posipanje vrhov in dverščič

86 dobiva pri I. Zupančiču, gost. na Martinovi cesti št. 15. 885-2

Za šivilje!

Skoraj nov šivalni stroj se proda. 977-1

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Gospodična

bi se rada izvežbala v gospodinjstvu, posebno v kuhi, želi vstopiti pri kakih boljših meščanskih rodbini. Pripravljena je opravljati vsa lažja gospodinjstva dela. 954-2

Cenjene ponudbe prosi pod šifro „Zora 115“ Ljubljana. Glavna pošta, poste restante.

Blagajne,

varne proti požaru in vplomu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško poštvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — **Bečko skladišče blagajna,** delničarsko društvo Zagreb, Illica 22. 3424-69

Sprejem v službo zanesljivega stavbnega polirja

Vstop takoj.

Ponudbe s pogoji naj se pošljejo pod Val. Scagnetti, Krško. 967-2



Anton Šarc

Sv. Petra cesta št. 8 Ljubljana.

Opreme za otroke

in otroško perilo. 984-1

Oss. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-08 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. z. Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-08 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

10-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

11-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

1-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

1-05 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam. ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Odhod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sam. ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

G. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Klobuki

Najboljši in najmodernejši KLOBUKI

vseh vrst v najboljši izbiri pogl. 1-20 in više

v Ljubljani pri

CUHAMANN

Klobuki se sprejemajo v popravo.

gostilno

.. v najem ali v zakup ..

najraje na Spodnjem Štajerskem ali Dolenjskem.

Ponudbe pod „Spreten gostilničar“ na uprav. „Slov. Naroda“.

Kavarna MERKUR

vsako sredo, soboto in nedeljo vso noč odprta.

Proda se tudi

biljard

Jako pripraven za na deželo.

Viktor Izlakar.

Hotel „Južni kolodvor“

(A. Seidel.)

Jutri, v sredo, 18. marca velik

KONCERT

Ljubljanske Društvene godbe.

Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča

A. SEIDEL hotelir.

Posojilnica za Bled in okolico

reg. zadruga z neomejeno zavezo

Vabilo

na

občni zbor

posojilnice za Bled in okolico

ki se vrši

v nedeljo, 22. marca t. l.

ob 3 popoldne

v dvorani „Blejskega doma“.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa za leto 1907.
2. Sklepi o uporabi čistega dobička.
3. Volitev.
4. Raznosterosti.

Opomba. Ako bi ta zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se bo začel pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sme brezpo- gojno sklepati.

Na Bledu, 13. marca 1907.

Načelnništvo.

Opozorjam

da sem v svoji parni pralnici in svetlolikalnici uvedel popolno nov sistem, prevzame se neoprano perilo in se izdeluje kakor bi bilo novo. — Prevzemajo se srajce, ovratniki, bluze, zastori in tudi drugo fino perilo.

Za točno in najboljšo postrežbo jamčim ter prosim za mnogobrojno udeležbo

Anton Šarc

svetlolikalnica, Holodvorske ulice št. 8.

Gospicam se daje v svetlolikanju pouk. Ujajenke se sorejmejo.

Gremij trgovcev v Ljubljani

naznanja, da se bo vršil

redni letni občni zbor

dne 31. marca, v slučaju nesklepčnosti pa 2. aprila t. l.

ob treh popoldne

— v mali dvorani „Mestnega doma“ —

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju gremija l. 1907.
2. Računski zaključek za leto 1907.
3. Določitev doklade za leto 1907.
4. Raznosterosti.

K obilni udeležbi vljudno vabi

načelnik.

Krasna

nevestna oprema

je na ogled

v trgovini **Antona Šarca**

na Sv. Petra cesti št. 8 v Ljubljani.

Mesečna soba

lepo meblirana, s posebnim vhodom in razgledom na ulico, se odda 1 ali 2-ma gospodoma.

Več se poizve na Starem trgu št. 9, II nadstropje. 804-5

Prostovoljna prodaja

Ivan Novak iz Spodnje Šiške št. 23 bo svoje posvstvo, katero obsega hišo, gospodarsko poslopje ob državni cesti, vrt, njive, travnike in gozde s površjem 20 oralov v petek, 20. marca t. l. ob devetih dopoldne na licu mesta prostovoljno prodajal skupno ali po kosih. 830-4

Plačilni pogoji ugodni.

Vabilo

na

redni občni zbor

posojilnice v Radovljici

registrovane zadruga z omeje. poroštvo

ki se vrši

v četrtek, 26. marca t. l.

ob treh popoldne

v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Potrjenje letnega računa za leto 1907.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev ravnateljstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ravnateljstvo.

Opozorjam

da sem v svoji parni pralnici in svetlolikalnici uvedel popolno nov sistem, prevzame se neoprano perilo in se izdeluje kakor bi bilo novo. — Prevzemajo se srajce, ovratniki, bluze, zastori in tudi drugo fino perilo.

Za točno in najboljšo postrežbo jamčim ter prosim za mnogobrojno udeležbo

Anton Šarc

svetlolikalnica, Holodvorske ulice št. 8.

Gospicam se daje v svetlolikanju pouk. Ujajenke se sorejmejo.

Gremij trgovcev v Ljubljani

naznanja, da se bo vršil

redni letni občni zbor

dne 31. marca, v slučaju nesklepčnosti pa 2. aprila t. l.

ob treh popoldne

— v mali dvorani „Mestnega doma“ —

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju gremija l. 1907.
2. Računski zaključek za leto 1907.
3. Določitev doklade za leto 1907.
4. Raznosterosti.

K obilni udeležbi vljudno vabi

načelnik.

Krasna

nevestna oprema

je na ogled

v trgovini **Antona Šarca**

na Sv. Petra cesti št. 8 v Ljubljani.

Podružnica v Spiljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond K 200.000.

promese na komunalne sreditke

promese na Tiske sreditke

Ob promesi skupaj le K 21.

vloge na knjižice in na tekoči račun proti 4 1/2 % nim obrestim.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.